

EEN BLIK OP HET CENTRUM ANNO 1835

Bij het doorlopen van den "Algemeenen Koophandels-Almanak der Stad Gend voor het jaer Ons Heeren Jesu-Christi 1835" kan men zich enig idee vormen over de horeca-situatie van onze stede in de vorige eeuw.

We deden ons de moeite, uit dit boekwerk (te Gent, by Snoeck-Ducaju en zoon, Drukkers, Veldstræct n°10; 216 blz.) de benaming en localisatie van vermelde drankgelegenheden op te tekenen en alfabetisch te rangschikken.

Hierbij mag men niet uit het oog verliezen dat het om (doorgaans centraal gelegen) vrij belangrijke zaken ging, waar b.v. diligenties toekwamen, voermanswagens vertrokken, maatschappijen hun zetel hadden, en dgl. meer.

De gewone volksherbergen en kleinere kroegen, die geen uitgesproken rol in handel en verkeer speelden, worden er dus blijkbaar niet in vernoemd.

De Bargie van Brugge, by St Nicolaes kerk.

Den Boer, slypstræct.

De Chasse Royale, buyten de brugsche poort.

Het Hôtel de Commerce, koornerkt.

Het Hôtel de Courtrai, drapstræct.

Het Daembert, koornerkt.

De Diligentie, koornerkt.

Den Druyftak, koornerkt.

De Dry Koningen, koornerkt.

Den Duyts, by St Jacobs kerk.

Hôtel de Flandre, drapstræct.

De Fortuyn, koornerkt.

In Gibraltar, pasbrug.

Den gouden Appel, buyten de brugsche poort.

Het gouden Hoofd, by St Nicolaes kerk.

Den gouden Leeuw, te putte.

De Goude poort, by St Nicolaes kerk.

Den Gouden Sleutel, by St Nicolaes kerk.
 Den Graef van Egmond, kleynen koornmerkt.
 De Groene Lanteêrn, catalogniëstraet.
 De Grootte Fonteyne, te putte.
 Het Groot Kafé-huys, by d'Anvers, kauter.
 Den Grooten Spiegel, kwaedham.
 Het Groot Vleeshuys, by de vleeschhuysbrug.
 Den Haezewind, koornmerkt.
 De halve Maen, hoyaerd.
 Hôtel Hemelryk, te putte.
 Den Hof van Flora, holstraat.
 Het Hof van Spagnien, kamstraat.
 Het Hof van Weenen, koornmerkt.
 Den Hollandschen Wagen, sluyzeken.
 De Hoop van Vrede, kamstraat.
 Kafé-huys der Arcaden, by d'Anglet, kauter.
 Kafé-huys by joffrouw de weduwe Bar, kauter.
 Kafé-huys by Fromant, volderstraet.
 Het Kanontjen, botermerkt.
 De Kat, kamstraat.
 De Keyzerin, paddenhoek.
 Het Keyzers Hof, vogelmerkt.
 De kleyne Kat, kamstraat.
 De kleyne Kroon, by het Belfort.
 De Klok, onderstraet.
 De Koornbloem, kruysstraet.
 Het Krochtjen, by St Jacobs kerk.
 De Kroon, buyten de brugsche poort.
 Het Land van Beloften, beggyngracht.
 Het Lappersfort, koornmerkt.
 De Leêrze, by de garenmerkt.
 Het Manneken-pis, ajuynleye.
 Het Melkhuys, kamstraat.
 In Nantes, aen de vleeschhuysbrug.
 De Nieuw Vlasmerkt, koningstraat.
 Het Noormandisch Peêrd, onderbergen.
 De Olie Bors (ook: Olle-Borzel), by St Nicolaes kerk.
 Den Olifant, koornmerkt.
 Het Pakhuys, koornmerkt.
 Den Papegaey, kamstraat.
 Den Parnassus-berg, houtley.
 Hôtel des Pays-Bas, koornmerkt.

De Peêrden-postery, kauter.
 Den Pelgrim, koornmerkt.
 In Picardien, hoyard.
 Den Ploeg, koornmerkt.
 Den Posthoorn, kromstege.
 Den Post-meester, slypstraet.
 Den Ram (ligging niet vermeld).
 De Rollebaen, by St Jacobs kerk.
 Den rooden Hoed, by St Nicolaes kerk.
 De roode Poort, by St Nicolaes kerk.
 De Rooze, sluyzeken.
 Den Roskam, by St Nicolaes kerk.
 Hôtel Royal, kauter.
 Het Scheepken, roode koningstraet.
 Het Serpent, onderstraet.
 St Joorishof, hoogpoort.
 St Sebastiaen, kauter.
 Den Spiegel, kwaedham.
 De Ster, koornmerkt.
 Het Steurken, garenmerkt (ook: vlasmerkt).
 Het Stroytjen (ook: Stroetjen), vlasmerkt.
 Hôtel Union, koornmerkt.
 In Vlissingen, sluyzeken.
 Den Vlugtenboer, bennesteeg.
 Het Wanneken, st salvatorstraet.
 De wapen van Zeeland, koornmerkt.
 Hôtel de Wellington, drapstraet.
 Den witten Leeuw, grasley.

Wat kunnen we uit deze opsomming leren of vaststellen?

Een vrij groot aantal (nl. een klein honderdtal) herbergen en afspanningen vooral in de Kuip, meestal geconcentreerd op welbepaalde pleinen of straten (op de "koornmerkt" b.v. minstens 17 instellingen, "by St Nicolaes kerk" minstens 8, op de "kauter" minstens 6, de "kamstraat" eveneens 6).

Benamingen die spijs Franse bezetting (en aanhechting van 1795 tot 1815) over het algemeen vrij goed hun eigen plaatselijk karakter bleken behouden te hebben (ook na de weer sterke verfransing sinds 1830).

Sommige uithangborden (als Lappersfort, Wanneken, Stroetjen, Vlugtenboer) die als merkwaardig of typisch konden worden aanzien.

Een aantal gelegenheden (of althans hun naam) die hebben kunnen standhouden; de grote meerderheid die van de kaart is verdwenen.

Alexander-Karel EVRARD